

Den første Sag paa Dagsordenen var:

Afgjørelse af den fungerende Formands Forslag til Behandlingsmaaden af Indstilling af Udvalget for Forretningsordenen angaaende den af Thingets Formand indgivne Protest mod hans Tængsling.

Den fungerende Formand (Høgsbro): Som det vil erindres, gaar mit Forslag ud paa, at Sagen undergives een Behandling efter Reglerne for et Lovforslags 2den Behandling. Hvis ingen Indsigelse sker, betragter jeg dette Forslag som vedtaget. (Ophold). Det er altsaa vedtaget.

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Fortsættelse af første Behandling af Forslag til Lov om midlertidige Forandringer i Toldafgifterne og Afgiften af indenlandsk Roesukker.

Tauber: Jeg tror, at det fremgaar af Forhandlingerne i Gaar, at dette Lovforslag, som betegner sig selv som sigtende til Foranstaltninger til Landbrugets Fremme, baade umiddelbart og middelbart vil være til Tab for Landbruget. Det vil medføre Tab i flere Retninger, skade Handelen og Skibsfarten og endelig ogsaa medføre Tab for Statskassen. Derimod vil det blive til Fordel for de store Fabrikere; det vil blive til Fordel for Sufferaktieeiere og til Fordel for Bestindien. Dette er, naar man opgjør Resultaterne, hvad der maa siges at blive Frugten af Forslaget. Men inden jeg gaar over til at supplere de Udtalelser, der fremkom i Gaar, og som jeg tror alle godtgjøre, hvad jeg her har sagt, vil jeg henvende nogle Ord til Finantsministeren i Anledning af de Bemærkninger, han fremkom med i Gaar. Vi hørte Finantsministeren i Gaar udtale sig protektionistisk. Det er første Gang, vi have hørt det her i Salen paa en bestemt Maade saaledes, at Ministeren fuldstændig har vedkjendt sig protektionistiske Grundsætninger. Ministeren udtalte, at vi ere for smaa til at angive den Retning, hvori Landets økonomiske Udvikling skal ledes. Nu for Diebliffet gaar den økonomiske Strømning i protektionistisk Retning i Europa, og derfor ere vi ogsaa nødt til at gaa i den Retning, vi kunne ikke sætte os derimod. Det er en Betragtning, vi møde paa mange andre Omraader,

navnlig paa de militære Omraader. Hvor ofte høre vi ikke sige, de store Stater væbne sig til Tænderne, de anvende de Midler, de have, ja mange flere, end de have tilovers, paa den militære Udvikling, anlægge Fæstninger og skabe saa store Armeer som muligt. Det er Strømningen i Europa, vi bør ogsaa følge med. Det er ingenlunde givet, at det er rigtigt at følge med, og lige saa lidt som det er givet, at det er rigtigt at følge med i militær Henseende i Skapløbet med de store Magter, lige saa lidt kan man paa Forhaand her drage den Slutning, at fordi Strømningerne i Europa gaa i protektionistisk Retning, skulle vi som de Smaa være nødt til at følge med. Vi kunne ganske vist ikke angive Retningen, vi kunne ikke faae Andre til at følge med, men hvad vi have at gjøre saavel i den ene som i den anden Henseende, jeg har nævnt, og overhovedet i ethvert Tilfælde, hvor der er Spørgsmaal om, hvorvidt vi skulle følge den Strømning, som gaar gennem Verden, det er at overveje, hvilke Frugter det vil have for os selv, tage vort eget Standpunkt og følge med, saa længe det er rigtigt, naar vi ikke kunne faa imod, og ellers søge at undvige Strømningen, men ikke umiddelbart og slavisk lade os lede af de store Magters Politikk. Det tror jeg er den Holdning, som en lille Stat maa være henvist til at følge. Jeg tror ogsaa, at de økonomiske Erfaringer netop vise i den Retning. I forrige Aarhundrede gik der gennem hele Europa en stærk protektionistisk Strømning, men jeg tror ikke en Gang den meget ærede Finantsminister vil benægte, at den Maade, hvorpaa Danmark boiede sig for den Strømning og fulgte med i det almindelige Spor, var til Skade for Landet baade i økonomisk og finantsiel Henseende og har sat vort Land langt tilbage. Det er en saadan historisk Kjendsgjerning, at derom ikke kan strides; men den protektionistiske Strømning, som nu gaar gennem Verden, er langt fra saa stærk som den Gang. Den Gang ansaa man det for en Livsbetingelse for en Nation i økonomisk Henseende at kunne leve af sig selv, at søge for, at alle Pengene, de ædle Metaller, bleve i Landet, og at Landets Fabrikvirksomhed var i Stand til fuldstændig at forsyne Landet. Det var det merkantilistiske System, som den Gang havde bedaaret de fleste Statsmænd. Den Strømning, som nu gaar gennem Europa, kan derimod nok til en vis Grad siges at være protektionistisk, men, som det ogsaa fremgaar af Lovforslagets Motiver, omfatter den ikke alle Lande og er i alt Fald kun opportunistisk. Nu vil jeg heller ikke antage, at den meget ærede Fi-